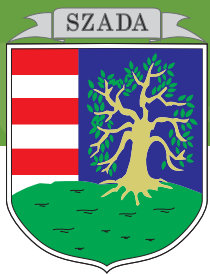

2111

SZADA

Szada
ahol élni jó

Szada Nagyközség Önkormányzatának KÖZÉLETI TÁJÉKOZTATÓ HAVILAPJA
XXI. ÉVFOLYAM • 2023. OKTÓBER

Mai szüreti mulatság régí keretek között

10–11. oldal

2–3. oldal

JELENTŐS MEGTAKARÍTÁS

Az energetikai munkacsoport munkájának köszönhetően hosszú távon költségeket csökkentő fejlesztéseket hajtottak végre a szadai intézményekben.

9. oldal

ÉLETMENTŐ PARANCSNOK

Jókor volt jó helyen Kurucz Péter, a Veresegyházi Rendőrőrs parancsnoka. Külföldi nyaralásakor a tengerből menekített ki egy magyar hölgyet.

Kordában tartott intézményi energiaköltségek

A 2022 szeptemberében alakult önkormányzati energetikai munkacsoport munkájának köszönhetően jelentős, hosszú távon költségeket csökkentő fejlesztéseket hajtottak végre a szadai intézményekben. A cél, hogy a jelenlegi helyzetben a rezsiköltségek helyett energia-takarékos, gyorsan megtérülő beruházások legyenek.

Molnár Csaba képviselő (jobbra) koordinálja az energetikai munkacsoport által meghatározott feladatok végrehajtását

Tavaly több szempontból is jelentősen megrágtult az élet, az egyik legnagyobb tétel pedig a rezsiköltségek emelkedése volt. A reziárrobbanás okozta többletköltségek kigazdálkodása természetesen nemcsak a magánházak tulajdonosainak okozott fejfájást, hanem a szintén vezetékes áramot és gázt használó önkormányzati ingatlanok, intézmények tervezett energiaköltségét is megborította. Szada Nagyközség Önkormányzata – hirtelen reagálva a kialakult helyzetre – az éppen lejáráó áram- és gázbeszerzési szerződéseit új közbeszerzésekkel újította meg, az akkori körülményekhez képest viszonylag elfogadható árakon.

Az energiaárak jelentős emelkedése a kedvezőbb szerződések kialakításán túl egyéb azonnali és hatékony lépéseket is megkövetelt. *Pintér Lajos* polgármester

kezdemenyezésére a 2022. szeptemberi képviselő-testületi ülésen szakmai munkacsoport jött létre a helyi intézmények és az önkormányzati ingatlanok energiahatékonyságának átvizsgálására. Az energetikai munkacsoport feladatuként egyértelműen azt határozták meg, hogy felmérje, hol és milyen technikai beavatkozással, gyorsan kivitelezhető megoldással, mekkora pénzügyi ráfordítással csökkenthető az energiafogyasztás. Továbbá át kellett tekinteniük azt is, hogy 1–3 éven belül hol, hogyan és mennyiért lehetséges a megújuló energiaforrások alkalmazása vagy a meglévők bővítése.

– A szándék az volt, hogy a környezetbarát megoldásokkal mérsékelhető legyen az energiafüggésünk és a károsanyag-kibocsátásunk. Mindezzel hosszú távon nyerünk, ami mindannyiunk közös érdeke – jegyezte meg a polgármester.

Ez a szándék hamar eredményt hozott. A munkacsoport rövid idő alatt több intézmény világítás-korszerűsítését érte el, illetve javaslatot is tett a fűtésrendszerek javítására. A csoport tovább monitorozta az egyes ingatlanokat. A fejleményekről és az eredményekről a munkacsoport vezetője, *Molnár Csaba* képviselő számolt be az intézményekben lefolytatott fejlesztéseket bemutatva.

Hatékonyabb fényerő

A munkacsoport első és gyors lépése az intézményekben meglévő izzók azonnali cseréje volt energiatakarékos izzókra, miután a felmérés során kiderült, hogy több helyen már nem szabványos lámpatestek vagy éppen elhasználódott armatúrák voltak, ezért ezeket mindenképpen modernebb megoldással kellett kiváltani. A Faluház könyvtárában több régi, már korszerűtlennek tekinthető neoncsövet szereltek le, amelyeket energiatakarékosabb, ám nagyobb fényerőt biztosító, ún. SMD LED-es prizmalámpákkal váltottak fel. Ezek fogyasztása feleakkora a neonokhoz képest. A házasságkötő teremben lévő izzók felét korábban már kicserélték, most a másik felére is LED-izzók kerültek; összességében abban a helyiségben a tervek szerint nyolcadára csökkenhet a fogyasztás, míg a fényerő szintén javult.

– Ezek mellett a többi faluházi helyiség lámpatestjeinek az állapotát is átnéztük, és mindenhol modernebbeket helyeztünk el – jegyezte meg Molnár Csaba. – Az óvoda U alakú épületének két szárnyában ugyanakkor eltérő világítási módokat észleltünk: az egyikben a régi neoncsövek, a másikban ún. ufólampák voltak. Az előbbieket LED-csőkre és -prizmákra cseréltük, az utóbbiakba pedig kis átalakítással E27-es foglalatokat és ezekbe illő energiatakarékos izzókat tettünk.

A hivatalban a neoncsöveket LED-panelekre váltották, így azok fogyasztása, illetve fényereje is jelentősen javult az eltelt időszakban. Molnár Csaba úgy összegzett, hogy az intézményekben elhelyezett új lámpák jó minőségűek és megfelelő garanciájúak, hasznosságuk pedig már érzékelhető is.

A konyha épületébe modern, kondenzációs kazánok kerültek

működő berendezések beállítása is megtörtént. Molnár Csaba szerint példaként említhető a Postaköz utcai óvoda, ahol a nem megfelelően működő kazán pár alkatrész cseréjével és a rendszer „újrahangelésével” nagyjából 30-40 százalékos megtakarítást tudtak elérni.

A szakemberek véleménye arra is kitért, hogy egyes épületekben a fűtést segítő nap-elemmel/napkollektorral vagy úgynevezett inverteres split klímákkal – hűtésre és fűtésre egyaránt alkalmas berendezésekkel – lehetne megoldani. Molnár Csaba szerint hosszú távon mindenhol maradna a vegyes, gázt és áramot is használó fűtésrendszer. Az indokolt és az önkormányzat számára hosszú távon költségcsökkentő beruházásnak köszönhetően a most követ-

– Az elavult technológiák kiváltásával és a minőségi cserével a fogyasztásban azonosan 10–15 százalékos csökkenést lehetett elérni – tette hozzá.

Modern fűtési rendszerek

Az intézményekben a legfőbb problémát a magas gázfogyasztás jelentette, ennek árára ráadásul az egyik pillanatról a másikra a tízszeresére emelkedett. Energetikusok közreműködésével felmérték az intézmények fűtésrendszerét. A felmérés során hamar kiderült, hogy több intézményben elavultak és rosszul beállítottak a kazánok, ez pedig gyors és hosszú távú megoldást igényelt. A szakemberek arra jutottak, hogy az átlag több mint tizenöt éves gázkazánok felújításra és/vagy cseréjére szorulnak. Ennek megfelelően a képviselőtestület 2022. decemberi ülésén döntött a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde Dózsa György úti épülete, továbbá a Szada Gyermekélelmiszeri és Szociális Étkeztetési Konyha és a polgármesteri hivatal épületegyüttese gázkazánjainak cseréjéről. A javaslat alapján a berendezéseket a korábbi teljesítménnyel egyenértékű, azonban modern, úgynevezett kondenzációs kazánokra cserélték, amelyek használatával a tapasztalatok szerint nagyjából 20-30 százalékos gázfogyasztás-csökkenés érhető el. A közel 60 millió forintos beruházást a fűtési szezon végével, a nyár folyamán hajtották végre az intézményekben. Az új kazánok beszerzésével párhuzamosan a cserét nem igénylő, de nem hatékonyan

kező fűtési szezon már a modern kazánokkal indul el.

Kevesebb folyik el

A fentiekben túl fontos önkormányzati cél még a vízfelhasználás csökkentése is. A munkacsoport felmérése szerint például az óvodában egy gyermek kézmosása percenként akár 10 liter is elfolyhat, de egy átlagos csap akár 12–18 liter vizet is átenged percenként, azonban egy kis eszköz, egy energiatakarékos vízadagoló beépítésével ez jelentősen, akár 1,5-1,7 literre is leszorítható, miközben a kézmosás határfoka nem romlik. Ez az eszköz a perlátort, amely a csapvégszűrő helyére beszerelve, a levegővel dúsított eljárásnak köszönhetően éri el átfolyásszabályozó hatását, és jelentős megtakarítást eredményez.

– Nagyjából kétfélmillió forint beruházással az elmúlt hónapokban minden intézményben és a sportcentrumban is beépítettük a perlátort, így 30–40 százalékos, de más települések tapasztalatai alapján akár nagyobb mértékű megtakarítást is elérhetünk – húzta alá Molnár Csaba.

A munkacsoport vezetője szerint a megtakarítás jelentős, így a cél az, hogy a szadai intézményeken túl a lakosság számára is elérhetővé tegyék a vízmegtakarító eszközt. Ezzel kapcsolatban már zajlanak a tárgyalások a perlátort az önkormányzat számára is szállító vállalattal.

– Mindezekből is látszik az a célunk, hogy rezsi költségek helyett a jelenlegi

MEGTAKARÍTÁS SZÁMOKBAN

GÁZ

2022-ben 10 százalékkal kevesebb gáz fogyott 2021-hez képest. 2023 első hét hónapjában 39 százalékkal csökkent a fogyasztás 2022 azonos időszakához képest.

INTÉZMÉNYI VILLAMOS ENERGIA

2022-ben 23 százalékkal kevesebbet áramot használtak az intézmények 2021-hez képest. 2023 első hét hónapjában 11 százalékkal fogyott kevesebb 2022 azonos időszakához képest.

A KÖZVILÁGÍTÁS VILLAMOS ENERGIÁJA

2022-ben 49 százalékkal kevesebb fogyasztott 2021-hez képest. 2023 első hét hónapjában pedig 28 százalékkal mérséklődött 2022 azonos időszakához képest.

VÍZ

2022-ben 31 százalékkal kevesebb vizet használtak 2021-hez képest. 2023 első hét hónapjában 23 százalékkal kevesebb „ment el” 2022 azonos időszakához képest. Ez leginkább az utcai ivóutak számának csökkenéséből adódik.

helyzetben energiatakarékos, gyorsan megtérülő beruházásokra költsünk – tette hozzá.

Lakossági LED-csere

Az önkormányzat a saját fenntartású intézményeken túl a lakosságot is segítette a korszerűbb eszközök, így a jelentős energiamegtakarítás elérésében. A CYEB koordinálásában, helyi szinten, önkormányzati szervezéssel mintegy 100 szadai háztartás csatlakozott 2022-ben az ingyenes LED-csere-programhoz. Logikus döntés volt ez részükről, hiszen a LED-fényforrások használata jelentős csökkenést jelent a villanyszámlában, és akár tízéves élettartamának köszönhetően használója sokkal kevesebb hulladékot termel, mint az, aki hagyományos izzóval világít. A lakosságnak szóló LED-csere-program keretében annak résztvevői meghatározott feltételek mellett ingyen juthattak LED-ekhez, és cserélhették le a háztartásaikban található régi izzókat új, korszerű LED-fényforrásokra. **Andó Patrik**

VEZETŐVÁLTÁS A POLGÁRŐRÖKNÉL

A Szadaért Polgárőr Egyesület közgyűlést tartott, amelyen egyebek mellett tisztújításra is sor került. Az egyesületet eddig elnökként vezető *Czakó József* öt-éves mandátuma lejárt, és ezt nem kívánta megújítani. A tagság így új elnököt választott: *Bakos Balázst* bízták meg e feladattal.

A gyerek a legnagyobb ajándék

GYARAPODTAK A SZADAI CSALÁDOK

„A gyerek a legnagyobb ajándék, amit az ember az életben kaphat” – tartja a mondás. Szeptember folyamán tizenhárom szadai család tapasztalhatta meg az életre szóló ajándék érzését. Így a hagyománynak megfelelően *Pintér Lajos* polgármester meglátogatta ezen családokat és a legfiatalabb szadai lakosokat, és átadta számukra az önkormányzat támogatását babacsomag formájában. Isten hozta Szadán *Boglárkát, Millát, Leventét, Anabellt, Flórát, Lilit, Laurát, Dominikot, Pétert, Kolint, Norinát, Simont, Ákost* és *Lizát!*

Elavult játszótér

NEM SZÜNIK MEG, CSAK ÁTALAKUL

A Postaköz utca parkolója felett, a Fő téri kiváltására épülő modern játszótér munkafolyamatai során szükségessé vált a Fő téri, már elavult játszótér bontása. E munkálatokat a kivitelező szerződészerű teljesítése tette indokolttá, ami szeptember végén meg is történt.

Újra elérhető a Bursa Hungarica-pályázat

TANULMÁNYI TÁMOGATÁS KÉRELMEZHETŐ

Szada Nagyközség Önkormányzata a Kulturális és Innovációs Minisztériummal együttműködve idén is kiírta a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot a felsőoktatási tanulmányokat kezdeni kívánó fiatalok, továbbá felsőoktatási hallgatók számára a 2023/2024-es tanév második és a 2024/25-ös tanév első félévére vonatkozóan.

Az A jelű ösztöndíjpályázatra azok a hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali munkarend), alapképzést és szakképzést eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzett-

séget eredményező mesterképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőfokú, illetve felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat.

A B jelű ösztöndíjpályázatra azok a hátrányos szociális helyzetű fiatalok jelentkezhetnek, akik a 2023/2024. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások; vagy felsőfokú diplomát még nem szerzett, felsőoktatási intézménybe még felvételt nem nyert érettségizettek, és a 2024/2025. tanévtől kezdődően felsőoktatási intézmény keretében teljes idejű (nappali munkarend) alapképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőoktatási szakképzésben kívánnak részt venni.

További részletek a www.szada.hu/hirek oldalon.

Az egész közösségé az elismerés

NAGYDOBRONY VEZETÉSE HÁLÁS A SOK SEGÍTSÉGÉRT

Nagy Ferenc polgármester (balra) adta át az elismerést

Szada testvértelepülésén, a kárpátaljai Nagydobronyban tartott jótékonyági rendezvényen – amelyen a Czibere Táncegyüttes is fellépett – vett részt az önkormányzat küldöttsége. Az est folyamán *Nagy Ferenc*, a Nagydobronyi Kistérség Önkormány-

zatának vezetője az elmúlt időszakban adott támogatás elismeréseként tiszteletbeli polgár oklevelet adott át *Pintér Lajos* szadai polgármesternek. Utóbbi szerint az elismerés az egész szadai közösséget illeti, hiszen a háború kitörése után azonnal megindított önkormányzati adománygyűjtő akcióban több mint 2,2 millió forint érkezett a szadai lakosoktól és vállalkozásoktól, az önkormányzati hozzájárulás pedig félmillió forintot tett ki, így összesen 2,7 millió forint jutott Nagydobrony lakóinak megsegítésére.

Szada és Castelbuono

TESTVÉRTELEPÜLÉSI KAPCSOLAT JÖTT LÉTRE

Az idén nyáron egy szerencsés találkozás kapcsán kereste meg Szada önkormányzatát testvérvárosi kapcsolatok létesítése érdekében az olaszországi (szicíliai)

Castelbuono polgármestere, *Mario Cice-ro*. Az önkormányzati, településfejlesztési, oktatási, kulturális és gazdasági tapasztalatok kölcsönös átadásán, továbbá az ezen irányokban megvalósuló közös kezdeményezéseken túl a két település önkormányzata arra törekszik, hogy ne csak az intézmények szintjén, hanem a településeken élő polgárok szintjén is őszinte, tartós és közvetlen baráti kapcsolatok kialakítását segítse elő. A szadai képviselő-testület szeptemberi tanácskozásán támogatói döntést hozott arról, hogy a két település között testvéri kapcsolat létesüljön; a két polgármester a megállapodást október 7-én írta alá.

Bezárt a gödöllői kisvasút

MÁR NEM KÉRNEK A NÉPSZERŰ SZOLGÁLTATÁSBÓL

A Gödöllői Erdészeti Arborétum 2017-től üzemelt erdei kisvasútja október 2-ával végleg megszűnt!

„Egyesületünk éveken át végzett kitaró munkájának hála, létrejött egy csoda, ami évek alatt a térség egyik legmeghatározóbb turisztikai eleme lett és számos gyermek, felnőtt arcára csalts mosolyt. (...) Az arborétum területe kezelőt váltott, és a Pilis Parkerdő Zrt. az együttműködésben vállalt szerepét átadta az új kezelőknek. Sajnos az új kezelő, az Erdők a Köz-

jólét Alapítvány más koncepciót szánt a terület hasznosításának, amelybe a kisvasút és azt látogató széles társadalmi réteg nem illik bele. Ezzel egyetérteni nem tudunk, viszont a terület tulajdonosának döntése számunkra kényszerhelyzet. Köszönjük a rengeteg támogatást, adományozott értéket. Ezeket nem fogjuk veszni hagyni, célunk projektünk átmentése és tovább folytatása befogadó környezetbe” – közölte a vasutat üzemeltető Erdei Vasúttért Egyesület.

INDUL A KÖTELEZŐ VISSZAVÁLTÁSI RENDSZER

2024. január elsejétől Magyarországon is elindul a kötelező visszaváltási rendszer. Eszerint a kötelezően visszaváltási díjas termékek körébe tartozik a tej- és tejalapú italtermékek kivételével minden üveg-,

fém- és műanyag palackos és dobozos, egy deciliter és három liter közötti űrtartalmú italtermék csomagolása, így ezek esetében a gyártók kötelesek a terméken a jogszabályban meghatározott jelölést elhelyezni. A visszaváltási díj összege a nem újrahasználatos italtermék-csomagolás esetén darabonként 50 forint lesz, az önkéntesen visszaváltási díjas termékek és az újratölthető palackok esetén a gyártók által meghatározott összeg, amelyet a vásárló a visszaváltást követően visszkap.

OKTÓBER

DÁTUM	HÉTFŐ	
16.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV ZÖLDHULLADÉK
23.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
30.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV ZÖLDHULLADÉK

NOVEMBER

DÁTUM	HÉTFŐ	
6.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
13.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV ZÖLDHULLADÉK
20.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
27.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV ZÖLDHULLADÉK

A Vertikal Group tájékoztatása szerint zsákértékesítő partnereiknél (Szadán a Dózsa György út 127. alatt, a Pati-Ker Kft.-nél) az alábbi hulladékgyűjtő zsákok szerezhetőek be: a kisebb mennyiségű komposztálható zöldhulladék gyűjtéséhez biológiailag lebomló, kukoricakeményítőt tartalmazó anyagból készült zsák 180 Ft/db áron; 120 literes, „Többlethulladék” feliratú, sötét színű köztisztasági zsák, ára a településen lévő azonos űrtartalmú edény ürítési díjának felel meg; 120 literes, víztiszta, szelektív hulladék-gyűjtő zsák.

További információ a Vertikal Group Nyrt. ügyfélszolgálatán kérhető: 2112 Veresegyház, Fő út 35.; telefon: 28/561-200; e-mail: ugyfelszolgalat.ek@vertikalgroup.hu. Vertikal Group

Ellátásbővítés

JOBB LESZ A CÉGEK HELYZETE

A helyi ipari parkba tervezett villamosenergia-ellátás bővítése miatt szükséges 22 kV-os kábelfektetés kezdődött meg szeptember közepén a Székely Bertalan úton Mogyoród irányában. Mindez szükségszerűen fakivágással, ágdarálással és nyomvonal-kijelöléssel járt. A mintegy 1500 méter hosszán tartó kábel fektetésével nagyjából egy hónap alatt végez az Elmű Kft. megbízásából dolgozó kivitelező.

Új forgalomtechnikai terv készült

A szadai képviselő-testület 2023. szeptember 28-án rendes testületi ülést tartott, amelyen döntés született többek között az önkormányzat gazdálkodásáról szóló tájékoztatóról, a forgalomtechnikai kiviteli tervdokumentáció elfogadásáról.

Az államháztartásról szóló törvény és annak végrehajtási rendelete már nem írja elő az első féléves gazdálkodásról történő beszámolási kötelezettséget, de az éves munkaterv azért ütemezi a napirendet hagyományosan az őszi ülés első rendes ülésére, hogy a pénzügyi bizottságnak és a testületnek egyaránt kellő információ álljon rendelkezésére a gazdálkodás aktuális jellemzőiről.

A testület az idei évi költségvetési rendeletet a féléves beszámoló elkészítéséig egy alkalommal, a 2022-es zárszámadással megállapított pénzmaradvány bevételezésével módosította. A 2023. évi költségvetés módosított bevételi főösszege 3 341 711 257 forint, amelyből 1 237 466 896 forint az előző évek maradványa. Az első fél évben összesen 3 084 304 746 forint bevétel teljesült – a módosított éves előirányzathoz viszonyítva e teljesítés már 92 százalék. A költségvetés módosított kiadási főösszege 3 341 711 257 forint, amelyből az első fél évben 2 266 722 940 forint teljesült, ez pedig 68 százalékos teljesítésnek felel meg.

Az idei büdzsébe a mostani (második) módosítás során beépültek az év közbeni betételekötések és -lejáratok előirányzatai is (finanszírozási bevételként, illetve kiadásként), amelyek halmozott teljesítési adata 1,3 milliárd forint. Ezen pénzmozgások teljesítése és előirányzatai technikai jellegű (átfutó) könyvelési tételeknek számítanak, de a számviteli előírások alapján a költségvetés főösszegeit növelni kell velük. Ténylegesen „guruló” forintot nem jelentenek. Mindössze a kamatbevételek realizálása jelent tényleges többletbevételt, ami ez esetben 6 435 579 forint.

Az önkormányzat gazdálkodásának idei első félévi helyzetéről szóló tájékoztatót tu-

domásul vették, és a költségvetéséről szóló rendeletet az előbbieknél megfelelően módosították.

Forgalomtechnika

Szada közúthálózatán megnövekedett a járműforgalom, a településen áthaladók számának jelentős emelkedése is közrejátszott abban, hogy sokszor nagymértékben lassul a forgalom és közlekedési dugók alakulnak ki. A forgalmi rendet a közút kezelőjének felül kell vizsgálnia, és ha szükséges, módosítania kell azt. A közlekedési hatóság maga is kezdeményezheti a forgalomszabályozás megváltoztatását, sőt a közút kezelőjét akár a forgalmi rend felülvizsgálatára is kötelezheti.

A képviselő-testület egy évvel ezelőtt döntött a település egészére szóló forgalomtechnikai terv elkészítéséről s az ehhez szükséges új eszközök alkalmazásáról. A település forgalomtechnikai kiviteli tervét a Mobil City Mérnöki Tanácsadó Bt. benyújtotta a hivatalhoz, az ennek alapján készült tervcsomagot a testület elfogadta.

Módosítások

A testület a településszerkezeti tervet és az építési szabályzatot módosítani kívánja az alábbi fejlesztési elképzelések alapján:

- 1.** Szőlőhegy településrészben, a belterület és a település északi határában, a Fehérház utca mentén található 758/2. hrsz.-ú telek új építési övezetbe sorolása;
- 2.** Várdomb településrész északnyugati határában, a Kisfaludy u.–Várdomb u.–Földvár u.–Berek út határolta kertvárosias és falusias lakóterületbe sorolt tömbben az építési övezethatár pótlása szükséges;

3. Malomvég településrészben, a belterület déli részén található, Sport u.–Hársfa u.–Székely Bertalan út–Nyárfa u. határolta tömb, valamint a Nyárfa u. menti lakóteleksor megfelelő építési övezetbe sorolása az építési szabályzatban;

4. Malomvég településrészben, a belterület déli részén a Nyárfa u.–Korizmics u. határolta két Lke-2 jelű kertvárosias lakóterületi tömb esetében a szabályozási terv és az építési szabályzat előírásai közötti eltérés feloldása;

5. a Berek u. menti 941/2. hrsz.-ú, a Településközpont rész északkeleti határában található, már beépült telek meglévő állapotának legalizálása településszerkezeti és szabályozási szinten.

A fenti elképzelések valóra váltásához új beépítésre szánt terület kijelölése nem szükséges, a településterv módosítása egyszerűsített eljárás keretében történhet meg.

Egyéb döntések

Az egészségügyi szolgáltató szervezetek értékelték az elmúlt évi, 2022. szeptember 1. és 2023. augusztus 31. közötti időszakban végzett tevékenységeik elért eredményeit, megvalósított programjait – a beszámolókat tudomásul vették. A képviselők elfogadták a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde intézményvezetője által benyújtott, a 2022/2023-as nevelési év tapasztalatairól, valamint a 2023/2024-es nevelési év kezdéséről szóló beszámolót, miként tudomásul vették a Székely Bertalan Általános Iskola intézményvezetőjének beszámolóját is a 2022/2023. tanév tapasztalatairól.

A testület új rendeletet alkotott a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól, valamint módosította önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek hasznosításának szabályairól, valamint a temetőkről és a temetkezésről szóló rendeletét. **AP**

Jacsó Zsolt és Bernáth Katalin portái a legszebbek

Lezárult a Takaros Porta pályázat 2023-as kiírása.

Az indulók kertjeinek helyszíni bejárása után kialakult a díjazottak sorrendje a „Takaros Porta – hagyományos falusi porta” és „Takaros Porta – díszkert” kategóriákban. A díjakat szeptember 16-án, a szüreti mulatság keretében adták át.

A Takaros Porta díjat 2011-ben alapította Szada Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete. Immár 12 év távlatából kijelenthető, hogy az eredeti elképzelések megvalósultak, és mára nívós, értékálló elismeréssé vált.

A két éve megkezdett hagyományt idén is folytatva a korábbi műanyag tábla helyett ez évben is kerámiaplakett készült a díjhoz. Nagy örömeinkre idén a hagyományos falusi porta és a legszebb díszkert kategóriákban összesen 12 pályázó indult el és gondolta úgy, hogy megmutatja munkájának eredményét. A program szakmai le-

Bernáth Katalin kertje

bonyolítását, a kertek bírálását és a zsűri-zés vezetését az Öreghegyi Csemete Tanoda és Kertészeti Áruháza tulajdonosai, Kocsis Ibolya és Prókai Orsolya vállalták az önkormányzat együttműködő partnereként.

A „Takaros Porta 2023. év – hagyományos falusi porta” címet azon kerteknek adományozta az önkormányzat, melyeknek minden szabad területét beültették. Fontos volt, hogy beültetéskor természetes hatást igyekezzenek megvalósítani: van

Jacsó Zsolt portája

A „Takaros Porta 2023. év – hagyományos falusi porta” kategória díjazottjai

- I. Jacsó Zsolt
- II. Lantos Júlia
- III. Forgács Fanni
- IV. Bozsó József
- V. Tóthné Jagicza Dóra
- VI. Horváth Jánosné

veteményes, gyümölcsös, nem a gyepp dominál. A „Takaros Porta 2023. év – díszkert” címet azon kertek kapták, melyeket mesterségesen, kertész által megtervezve építettek. *Szada Nagyközség Önkormányzata*

A „Takaros Porta 2023. év – díszkert” díjazottjai

- I. Bernáth Katalin
- II. Oláh Bernadett
- III. Nagy József
- IV. Pest Vármegye Viktor Integrált Szociális Intézmény Aranyhegy Idősek Otthona
- V. Filótas Gergely
- VI. Omelka Csilla

NOVEMBERTŐL ÚJ JEGYZŐ IRÁNYÍTTJA A HIVATALT

Az előző számunkban indított intézményértékelő sorozatunk első fejezete végén a polgármesteri hivatal jegyzőként 2021 tavasza óta vezető dr. Finta Béla már jelezte, hogy megbízása véget ér, egyúttal lapunkban köszönt el a szadai lakosoktól.

Aztán a hivatalosabb fórumon, a szeptemberi képviselő-testületi ülés végén dr. Finta Béla jegyző tisztelettel elbúcsúzott a képviselőktől, így az önkormányzati nyilvánosságtól is – em-

lékeztetve őket arra, hogy októberi rendes szabadsága után november-től nyugdíjba megy. Így október 9-től már aljegyző kollégája, Tóth László helyettesíti, aki november 1-től majd jegyzőként is a helyébe lép.

Finta Béla köszönetet mondott a kezdettől töretlen bizalomért, az élménytelis közös munkáért, további sikereket – s ehhez utódjának is minden jót – kívánt az önkormányzati munkához.

Mindehhez egy rövid főszerkesztői megjegyzés: mindössze másfél éves munkakapcsolat volt Finta Béla és köztem, ennek során rendkívül segítőkésznek és precíznek bizonyult, észrevételeivel – ami főként jogi és/vagy önkormányzati témájú írásokra terjedt ki – jelentősen hozzájárult az egyes lapszámok elkészítéséhez. Munkatársaim nevében is kellemes nyugdíjas éveket kívánok!

Raffai Ferenc

Újítások, változtatások után

Szeptemberben indított sorozatunkban a helyi intézmények részidős helyzetértékeléseit közöljük. A jelen önkormányzati periódus záróéve kapcsán készült összegzők sorát a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsődével folytatjuk.

Az intézményt három éve vettem át, azóta számos olyan probléma merült fel, amit a pandémia ellenére feltétlenül orvosolnunk kellett: például felül kellett vizsgálnunk az alkalmazotti státuszok betöltésének törvényi megfelelését, és szükség volt az intézmény korszerűtlen alapidokumentumainak aktualizálására is. Ezek mind a különböző hivatali ellenőrzéseken való sikeres részvétel feltételei voltak.

A település lakosságának bővülése miatt évről évre több gyermek jelentkezik, ezért bővítenünk kellett az óvodai férőhelyeket: először a Dózsa György úti, majd 2022 őszén a Postaköz utcai épületben is új, kis létszámú iskola-előkészítő csoportot indítottunk. 2020 novemberétől új tagintézményünk, a Minibölcsőde csodálatos környezetben várja a helyi csöppségeket.

E szükséges változtatások, fejlesztések miatt az intézmény munkavállalói állományában is történtek személycserék. Több pedagógus és dajka is nyugdíjba vonult, helyükre sikerült aktív korú dolgozót felvennem, ami a legelőnyösebb döntés mindenki számára. Nagy érték, hogy minden csoportunkban minden pozíciót szakirányú végzettségű kolléga tölt be az országosan jellemző pedagógushiány ellenére – ezt az Oktatási Hivatal tanfelügyeleti ellenőrzésén is sikerként könyvelték el: 94%-os teljesítményértékelést kaptunk.

A beszédproblémás óvodásokkal évek óta gyógy-pedagógus-logopédusunk foglalkozik kiemelkedő színvonalon, beiktatásom után pedig sikerült állandó fejlesztőpedagógust is kapnunk a beilleszkedési, tanulási és magatartási gond-

dal küszködő gyermekeink mellé. Az intézményünkbe járó sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek fejlesztését maradéktalanul, szakemberekkel látjuk el. Kollégáim szakmaiságát az állandóan változó szociális, társadalmi, jogszabályi környezet szerencsére nem befolyásolja, igyekeznek lépést tartani az egyre növekvő gyermeklétszámok adta kihívásokkal. Továbbképzésekkel, csapatépítő tréningekkel, beszélgetésekkel igyekszünk a kiégésüket megakadályozni, amit fenntartónk is több módon támogat.

Folyamatosan dolgozunk az óvoda-bölcsőde korszerűsítésén. Törvényi hiányt pótolva minden épületünkre felkerültek a zászlótartók és a kötelező címeres név, ami minden köznevelési intézménytől elvárás. Síkká, balesetmentessé tettük a Dózsa György úti óvoda belső udvarát, így a díszudvari funkciója helyett közösségi térré változott. A csoportszobák és a kiszolgálóhelyiségek festése is tervezetesen megvalósul. Ezekon kívül pedig olyan „megörökölt” karbantartási problémákat is sikerült kijavítanunk a fenntartó által biztosított költségkeretből, amelyek már évek óta gondot jelentettek: például a Dózsa György úti épület bádogtetejének beázása vagy a Postaköz utcai épületben gyakran előforduló dugulás.

Minden feltétel adott a gyermekek szeretetteljes ellátásához

Az önkormányzat energiahatékonyságnövelő projektjének köszönhetően az egekbe szökő energiaárak nem okoztak áthidalhatatlan problémát, hiszen minden energiatakarékosági lehetőséget megragadtunk: új kazán, modern LED-világítás, víztakarékos csapok látják el az épületeket. Ezek a változtatások nemcsak a környezettudatosság miatt váltak szükségessé, hanem jelentősen növelik az óvoda-bölcsőde gazdasági hatékonyságát. Továbbá alapítványunk légkondicionáló berendezést szereltetett fel a nyári ügyletet biztosító teremben, hogy a hőségben is lehetővé tegyünk a gyerekek számára a pihentető délutáni alvást.

Intézményi szinten törekszünk a dolgozók, szülők és gyerekek közötti kapcsolatok megerősítésére, ezért az alapítvány segítségével olyan programokat szerveztünk, amelyeken mindenki részt vehet! Reméljük, hogy új hagyományokat teremtünk: a Márton-napi lámpás felvonulás és a családi nap pozitív visszhangja megerősített abban, hogy jó eszközt találtunk a Szadára beköltöző családok meginvitálására a település közösségi életébe. Bevezettük, hogy minden gyermek abban az épületben fejezi be óvodás életét, ahol elkezdte (és ne kelljen átvándorolnia a csoportnak), illetve lerövidítettük a teljes nyári zárást két hétre, hogy ezzel is segítsük a dolgozó szülők szabadságbeosztását.

Fontos feladatunk az óvoda jó megítélésének megtartása is. Célunk a szép épített környezet karbantartása, illetve a régi szakmai értékek megőrzése mellett újak megteremtése is. Már két elismeréssel bővültünk, hiszen a „Madárbarát óvoda” és az „Állatbarát bölcsőde” címet is elnyertünk azzal, hogy a falusias környezetben a gyermekeket a madarak és állatok védelmére, gondozásuk fontosságára neveljük. (Hosszú távú célunk a „Zöld Óvoda” cím elnyerése.)

Az intézmények fenntartása, a technikai és szervezési kérdések mellett azonban nem szabad megfeledkeznünk folyamatos, a mindennapokban végzett munkánkról: a szeretetteljes, elfogadó környezetben való nevelésről és a sokrétű ismeretátadásról.

Dr. Csikós Gellértné intézményvezető

Életet mentett a veresegyházi parancsnok

Jókor volt jó helyen és pont a megfelelő időben Kurucz Péter, a Veresegyházi Rendőrőrs parancsnoka. Görögországi nyaralásakor a tengerből mentett ki egy magyar hölgyet.

Elfogtunk egy levelet – írta Facebook-oldalán a Pest Vármegyei Rendőr-főkapitányság még szeptember közepén. Egy a szervezethez érkezett írásból emelték ki a következő méltatást (szó szerinti idézet): „...szeretném, hogy a Mi Magyar Rendőrségünkön annak legyen nyoma, hogy ott dolgozik egy életmentő rendőr, akit úgy hívnak, Kurucz Péter.”

Ahogy a főkapitányság oldalán megjegeztek, az idézet egy görögországi utazásáról hazatért hölgytől érkezett hozzájuk, „Kurucz Péter” pedig nem más, mint Kurucz Péter őrnagy, a Veresegyházi Rendőrőrs – ahova Szada is tartozik – parancsnoka.

„Mérhetetlen büszkeség, hogy magunk között tudhatjuk őt, akiről csak azután derült ki külföldi jótéteménye, miután a hálás sorok megérkeztek – nem mesélt róla, nem dicsekedett vele. Megtesszük ezt mi, itt és most!” – írták, és közreadták a történetet.

Nos, Kurucz őrnagy egyhetes nyaralását töltötte párjával Zakynthos szigetén, és a szokásos tengeri csobbanásra indultak szeptember 7-én délután. Rövidre és gyorsra tervezték, mivel a szeles idő méteres hullámokká emelte a vízfodrokat. Rajtuk kívül alig merészkedtek a vízbe, ők is csak biztonságos távolságra. Egy idősebb hölgyet láttak kissé távolabb, Péter vélelmezte, jó úszó, mert az asszony egyre beljebb és egyre nagyobb hullámok közé keveredett. Inkább fél szemmel, de azért folyamatosan figyelte.

A megmártózás után jobbnak és biztonságosabbnak ítélték a partot, ahol egy egyre kétségbeesettebben integető férfi kiabált magyarul a tenger irányába, ő az említett

Kurucz Péter nem gondolkodott, cselekedett, amiért hálás marad a magyar hölgy

beúszott asszony férje volt. Próbálta kifelé tessékélni a nem túl tapasztalt úszónak számító feleségét, ő azonban a morajlás miatt nem hallotta a hozzá intézett szavakat. Kurucz Péter nem tétozott, sarkon fordult és nekiindult a hullámoknak. Erején felül küzdött az elemekkel, a tenger 2-3 méteres mélységével és a feje felett csapkodó hullámokkal, közben hiába kiabált a nőnek, ő nem reagált. Mikor végre mellé ért, az asszony annyit tudott sutogni neki, hogy „Kérem, segítsen!”, majd elvesztette az eszméletét.

Az őrnagy átkarolta, megemelte a fejét és minden maradék erejét és képességét összeszedve, a hullámok szívóerejét is leküzdve indult meg vele a part felé. Végtelennek tűnt a távolság, amit le kellett gyűrnie, a talpa alatt érzett homok hozta számára a megkönnyebbülést. Ölébe emelte, majd egy napozóágyra fektette az ájult asszonyt, és vigyázott rá, míg a mentők megérkeztek és kórházba vitték.

És végül jöjjön a már említett köszönőlevél (eredeti változatban):

„Szeretném hálámat és köszönetemet kifejezni Kurucz Péter Úrnak, aki a Rendőrség kötelékében dolgozik, pihenés köz-

ben életet ment. Történt ugyanis e hónap 07-én Zakynthos szigetén engem elragadott a hullámzó, ölni akaró tenger. Az a csodás kék víz pillanatok alatt változott háborgó mélységgé, ami engem csak dobált, húzott, szívott magába. Sokáig küzdöttem, tudtam, családom, fiam hazavár. De erőm elfogyott, föladtam. És akkor valaki megszólalt: mindjárt kinn vagyunk. Nekem filmszakadás, sajnos sokáig. De a hang Kurucz Péter Úré volt. Párjával, Andival megmentettek. A nyaralást kórházban intenzív osztályon töltöttem, de életben maradtam. A kérésem annyi, ha lehet, leveletem szíveskedjenek eljuttatni Vezetőségükhöz, hiszen hálámat szeretném tudomásukra hozni. A Görög Vizirendőrségnél az Athéni Nagykövetségen nyoma van ennek a velem történt rossz dolognak. Kíváncsi vagyok, szeretném, hogy a Mi Magyar Rendőrségünkön annak legyen nyoma, hogy ott dolgozik egy életmentő ember, akit úgy hívnak Kurucz Péter. Hála, köszönet neki. Kísérje minden napját áldás, szerencse. Tisztelettel: P-né Katalin”.

Lapunk nevében ugyancsak tiszteletünket fejezzük ki Kurucz Péternek e minden szempontból példátlan tettéért! **RF**

A múlt kereteit őrzi a szüreti mulatság

Idén is nagy lelkesedéssel készültünk a szüretre, ami Szadán a hagyományoknak megfelelően most is szeptember harmadik szombatján, azaz szeptember 16-án volt megtartva. Az idő szerencsére nekünk kedvezett, és bár a napsütés nem kápráztatott el minket, a kedvünket azonban nem vette el a borongós idő.

Fotók: Lethyvári László

Szada lakosságának növekedése – immár 6300-an élnek itt – és a lakók sokszínűsége is sokat változtatott a nagyközsége az utóbbi években. De biztos, hogy számunkra mindig is az a gyümölcsstermő szent Szada marad, ami egy évszázada vagy éppen pár évtizede is volt. A gyökerekhez való ragaszkodás, elődeink és szokásainak tisztelete és azok megőrzése mindig is jellemezte Szadát. Ilyen többek között a minden évben megrendezett szüreti mulatság is. Az igaz, hogy a szüret eszközei és külsőségei eltértek és változtak a különböző korokban, de egy biztos volt: a szüret után valódi ünneppé alakult a nap. Ennek megfelelően tartjuk meg minden évben a szüreti mulatságunkat annak kelő keretei között.

A hagyomány szerint felvonulással indult a szüret, és ezzel kezdődött most is az esemény; *Antal Édua* és a Czibere Táncegyüttes vezetésével, lovasokkal és traktorosokkal, ovisok, iskolások, csa-

ládok részvételével haladt a menet az egyes megállókhöz.

A zenés, énekes, táncos előadás minden helyszínen nagy örömet okozott a kíváncsiskodó érdeklődőknek. Talán ennek is tudható be, hogy a tervezetthez képest később érkezett meg a Székely-kertbe a felvonulók csoportja. A hivatalos progra-

A traktoros felvonulás (fent) ugyanúgy a régmúlt hagyománya, mint a néptánc

mot *Pintér Lajos* polgármester nyitotta meg a szüreti koszorú átvételével, majd a Czibere Táncegyüttes nyitótáncát követően vette át a szót, és köszöntötte a vendégeket.

Idén az a megtiszteltetés ért minket, hogy Pest vármegye és romániai Hargita megye jó testvérkapcsolatának köszönhetően Szadára is eljutott a Szent Korona-installáció, amelyet *Elekes Gyula* székelyudvarhelyi tűzzománcművész álmodott meg. A gyergyószárhegyi kulturális és művészeti központ részéről pedig *Kolcsár Béla* igazgató jóvoltából bemutattuk a Gyergyószék értékei című kiállítást is. Végül, de nem utolsósorban a Hargita megyei Forrásközpont igazgatója, *Bartalis Izabella* jóvoltából az érdeklődők láthatták Udvarhelyszék hagyományörző kiadványait.

Mindemellett *Elekes Gyula* és felesége a hozzánk ellátogató gyermekeket is várta kézműveskedéssel, hozzájuk csatlakozott az Öreghegyi Csemete Tanoda és Kertészeti Áruda csapata, valamint *Pálinkás Ibo-lya* is kosárfonással. A gyerekek ezeken a programokon mulathatták az időt, amíg szüleik kóstolót kaphattak a nyugdíjasoktól, a borászoktól, valamint *Illés Gábor* finomságaiból. A civilsoron pedig kézműves termékeket vásárlására is lehetőség nyílt.

Közben a színpadon folytatódott a díjátadások. A Takaros porta pályázat keretében az idén 12 díjat osztottak ki, a reggel óta készülő főzőcsapatok is ott kapták meg az elismeréseket, illetve a beérkezett sütitket is ezt követően díjazták. Mindezek után pedig hagyományörző műsort élvezhetett a közönség. Fellépett a Népdalkör, a Szadai Szólamok Nagyközségi Énekkar, a Pillangó csoport, valamint a Székely Bertalan Általános Iskola 3/b osztályos tanulóinak egy része. Idén Gödöllőről érkeztek vendégeink, *Benedek Krisztina* tanítványai, *Árki Andris* és *Pervai László*. Az estét *Nagy Tamás* duója zárta a szüreti bállal.

A résztvevők létszáma is mutatta, hogy ez a típusú hagyományörzés is nagy érdeklődést vált ki, és hozzátartozik Szada modern értékeihez! Köszönjük mindenkinek a támogató munkáját, a civil szervezeteknek az aktív részvételt! Jövőre újra találkozunk!

Pusztai Krepsz Mónika főszervező, a Faluház vezetője

A szadai fehérbor története

Így a szüret idején nemcsak azt járjuk körbe, hogy a reformkori nyomdászt, Landerer Lajost milyen viszony fűzte a szadai borokhoz, hanem azt is bemutatjuk, milyen karriert futottak be a szadai fehérborok a 19. századi Budapesten.

Bortermelés Szadán

Írásos emléküink van róla, hogy Szadán már 1352-ben is folyt szőlőtermesztés, egy későbbi forrás, *Galgóczy Károly* 1877-es monográfiája szerint pedig „a szadai bor több évtized óta jó hírnevet vívott ki s mint kellemes italu, tartós fehér asztali bor különösen Budapesten kedveltetik”. Utal azokra a fővárosiakra is, akik a szőlőhegy kellemes fekvése miatt itt saját szőlőt birtokolnak és „csinos lakokkal látnak el”. Az utalásban a szőlőhegyi villákról van szó, amelyek egy része a mai napig is megfigyelhető, és a róluk készült archív fotókon látható, hogy a ma kikaparcellázott, utcákkal tagolt területen lévő épületek körül egykor csupán szőlőtőkék álltak. Az itt termelt fajták között volt gohér, dinka, bakar, kadarka, az 1880-as években bekövetkezett filoxérajárvány után – amely tönkretette a szőlőket – franciska, gohér, rácfekete, juhfark, esztraj, fekete kadarka és sárfehér fajtákat telepítettek. Az 1892-es Borászati Lapok szerint az éppen 1000 fős falu a nyomor széléről feltápászkodva szövetkezetet alapított, és közösen állították talpra a helyi mezőgazdaságot hitelből, úgy, hogy közben folyamatosan növényvédők szerepe és gépeibe fektettek be.

A szőlők a 19. század végéig elsősorban a Margita délnyugati lejtőin helyezkedtek el (Margita, Csatár és Öreghegy), a járvány után pedig főleg a Bucka, Irtvány és Fölösleg dűlőkhöz ültettek a szadaiak. Bortermő

helyeken ritkaságszámba megy, hogy a szőlők között gyümölcsfák álljanak, Szadán viszont a gyümölcs jelentősebb jövedelmi forrás volt, mint a bortermelés, így itt azok is tarkították a szőlőket.

Több forrás egybehangzó tudósítása szerint a szadai szüret október első napjaiban zajlott, viszont az igazán finom szadai borok évekig értek. Szada falu híres hely volt akkor, mert ott folytak a legvidámabb szüreti mulatságok. *Friebeisz Ferenc* pántlikás, virágos lovakat fogatott a kocsikba, így ment a Pestről érkezett vendégek elé Aszódra. A falusi nép mindenütt sorfalat állt, éljenezte a finom urakat és dámákat. A kocsisort elől-hátul lovasbandérium kísérte Szadára, s amerre a menet haladt, pisztolyok durrantak. A borház udvarán aztán a háziasszony fogadta az érkezőket s legott üdvözlő áldomást ittak.

Budapesti térnyerés

1708 és 1911 között huszonhét vincellért tartott nyilván a Szada lakosságának lezármazási rendjét bemutató könyv. Ez az adat visszatükrözi azt, hogy a Margita lankáin megtermelt szőlőt hihetetlen szakértelemmel és nagy anyagi ráfordítással gondozták gazdái, akik sok esetben fővárosi értelmiségiek voltak. Valószínűleg ők lehetettek azok, akik saját köreiből népszerűsíteni kezdték a szadai asztali fehérborokat.

Galgóczy monográfiája így jellemzi a helyi bort: „Szadai, név alatt Szada község a szomszéd Veresegyházával s Kis-Szentmiklóssal együtt Pesten nagyon kedvelt fehér bort termel. Sőt a főthi és mogyoródi hegyek termése is leggyakrabban szadai név alatt jó kereskedésbe. E bor kemény, igen állandó, korával mind-mind nagyobb tökéletességet fejt ki, s szállításra különösen alkalmas.” Másutt azt írták róla: „Savanyu szamatu 's vizelletet hajtó bor, jó pecsenye bor.”

1852-ben jelent meg a hirdetés a Pesti Naplóban, mely szerint a „hatvanutcai Horváth-házban megvásárolható Landerer Lajos saját termelésű bora”, amely „meg nem rontott, kedves zamatu, egészséges asztali bor s az a tulajdonsága van, hogy nem jó belőle keveset inni”. Landerer neve onnan lehet ismerős, hogy a *Hackenast Gusztávval* közösen vezetett nyomdában nyomtatták ki a Nemzeti dalt és a Tizenkét pontot 1848-ban. Hogy Landerernek valóban volt-e szőlője Szadán, vagy csak egy ügyes marketingfogás volt őt szőlőbirtokosnak beállítani, annak megítélése további kutatást igényel. Mindenesetre Landerer 1854-ben bekövetkezett halála után ugyanez a bor Fuchs és Hackenast pincéjéből került forgalomba mint „kitűnő jelességű és kedvelt palaczkbor, melly néhány év előtt Landerer Lajos ur által kereskedésbe hozatott”.

Közelmúlt

A virágzó szőlő- és gyümölcs kultúra még a háborúk után, az 1940-es években újraéledt, azt az 1960-as években az államosítás törte meg. A Szőlőhegyet egy ideig művelte a termelősövetkezet, majd felparcellázták, hétvégi nyaralók épültek rajta, ma pedig már csak néhány szőlőtőke egy-egy elhagyott telken és utcanevek emlékeztetnek ezekre az időkre. 2004-ben megalakult a Szadai Boregylet, amely ma Szadai Kiskert Tulajdonosok Szőlészeti és Borászati Egyesület néven működik. Jelenleg az őslakosok folytatják a gyümölcs- és szőlőtermesztés hagyományát, de a betelepülők között is egyre többen fedezik fel a kertgondozás szépségét, az abban rejlő lehetőségeket és értéket.

(Az írás eredeti, hosszabb változata 2020. október 10-én a www.szada.hu oldalon jelent meg.)
Összeállította: Tóth Éva

Rendkívül aktívak a szadai idősek

Több mint harmincezer lépés

Az Országos Gyalogló Klub-hálózat új tagjaként a szadai idősklub csapata két túrát is teljesített a közelmúltban. Komoly és elismerésre méltó teljesítmény mindez tőlük.

Korábban hírt adtunk arról, hogy a szadai Idősek Nappali Klubja is csatlakozott ahhoz az országos szabadidős kezdeményezéshez, amelyet *Monspart Sarolta*, a nemzet sportolója még 2017-ben alapított meg. Ennek az Országos Gyalogló Klub-hálózatnak az a célja, hogy buzdítsa az

NYÁRBÚCSÚZTATÓ

Szeptemberben számos programunk volt az idősekkel. A klub hagyományaihoz híven ebben a hónapban is egy születésnapost, *Kohári Gábort* és két névnaposunkat, *Hatházy Andrást* és *Nagy Mihályné Marikát* köszöntöttük. A egyes napokon Gábor és Máriák finom süteményekkel vendégelték meg társaikat. *Tóth Istvánné Ica* verses köszöntése után vidám hangulatban töltöttük a délelőttöt. *Sebő Györgyné Marika* Schönbrunn kincseiről tartott nekünk előadást. Az időszaki kiállítás jelenleg is megtekinthető a

Gödöllői Királyi Kastélyban, ahová a közeljövőben mi is szeretnénk ellátogatni.

A hónap utolsó hetében nyárbúcsúztatót tartottunk. Klubunk hölgytagjai már kora reggeltől segítettek a konyhában *Szabó Györgynek (a képen)*, aki magára vállalta a szakács szerepet. Az étel nagyon finomra sikerült, így Gyuri bezsebelhette a sok dicséretet. *Pintér Lajos* polgármester és *Petrák Árpád* alpolgármester is csatlakozott az ebédhez. Majd kora délutánig tartó, jó hangulatú beszélgetés vette kezdetét.

idősödő és a már nyugdíjas korban lévő emberek aktivitását, egészségmegőrzését. A helyi szadai csapat immár második éve gyalogol heti rendszerességgel. Abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy csatlakozhattam hozzájuk két új érdeklődővel. Első alkalommal Páskomra vitt az utunk. A kezdeti hűvös reggel után gyorsan melegedett az idő, így egy csodás késő nyári túrán vehettem részt. A megtett távolság 8,32 km, ami 13 007 lépés volt. Mindezt két óra alatt teljesítette a csapat.

Második alkalommal Babatpuszta volt az úticél. Ezen a napon is kellemes időben túráztunk. Ellátogattunk Babatpuszta és megnéztük az ottani tavakat is. Majd utunk

végső állomásához, a Pap Miska-kúthoz érkeztünk, ahol kis pihenőt tartottunk. Hazafelé Incsónél buszra szálltunk, kellemesen elfáradva érkeztünk meg Szadára. Ez a túra jóval hosszabb volt az előzőnél: 13,84 km-t és 20 700 lépést tettünk meg. Mindezt 3 óra 15 perc alatt. A sok szép látnivaló és a jó társaság kárpótolta minket a másnapi izomlázért.

Ezúton is szeretném megköszönni, hogy tagja lehetek a csapatnak. Fontos ez az országos kezdeményezés, szeretnénk ezt továbbvinni a saját klubunk égisze alatt. Várjuk azok jelentkezését, akik szeretnének egy aktív csapat tagjai lenni rendszeres és szervezett gyalogtúráinkon. **Bicskei Ildikó klubvezető**

Kistarcsai kórházmizéria

Egy biztos: a szadai lakosokat is fogadó kistarcsai kórházban orvoshiány és ellátási probléma van. Azt, hogy mely szakterületeket milyen mértékben és meddig érintenek ezek, illetve, hogy egyes betegeket Kistarcsán vagy máshol látnak-e el, a kórház, az állami szervezetek másként értelmezik.

A kórház néhány osztályán akadnak ellátási gondok

Meglehetősen ellentmondásos a magyar egészségügyi ellátórendszer általános helyzete. Miközben egyes állami fenntartású kórházak, rendelők a korszerűsítések után szépülnek, addig némely intézményeknél szakemberhiány tapasztalható, míg a (betegek számára fizetős) magánszolgáltatók piaca egyre erősebb.

Mivel Szada területileg a kistarcsai Flór Ferenc Kórház ellátási körzetéhez tartozik, így különösen érdekes volt dr. Kunez Zsombor szakorvos, egészségügyi tanácsadó, elemző, rendszerfejlesztő szeptember végén nyilvánosságra hozott információja, ami a kórházbeli orvoshiányra hívta fel a figyelmet.

„Komoly bajban van a Flór Ferenc Kórház! Az I-es belgyógyászat endokrinológiai-, anyagcsere- és diabetológiai osztálya teljesen leáll, míg a másik három belgyógyászati osztály (angiológia, kardiológia és gasztroenterológia) csak erősen csökkentett kapacitással tud működni. Utóbbi belgyógyászati osztályok esetében Veresegyház, Szada, Isaszeg, Erdőkertes és Pécel településekről nem fogad fekvőbetegeket. Továbbá minden belgyógyászati osztályon, a humán erőforrás-hiány mi-

att, szünetel teljesen vagy részlegesen a fekvőbeteg-ellátás. Külön érdekessége a kijelölt határozatnak, hogy kardiológia esetében olyan intézményt is köteleznek a kistarcsai kórház helyett kardiológiai betegellátására, ahol már 2021 vége óta humán erőforrás-hiány miatt nincs kardiológiai fekvőbeteg-ellátás (Jávorszky Ödön Kórház Vác).

A Flór Ferenc Kórház Pest megye legnagyobb kórháza. Kiesése nemcsak a megyei, hanem a budapesti ellátást is veszélyezteti, hiszen a kieső funkciókat átvevő intézmények várólistájának a végtelenbe nyújtását, kapacitásaik teljes kiszigerelését jelentheti. Rosszabb esetben, ahogyan ezt látjuk a váci kórház esetén, a már nem létező kapacitásra próbálják áttérni a betegeket” – írta a szakember Facebook-oldalán.

Mindezt a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGYK) egészségügyi igazgatási főosztálya által kiadott hivatalos dokumentummal támasztotta alá. Ennek indoklási részében az NNGYK arra hivatkozik, hogy dr. Trombitás Zoltán főigazgató kérelmére – amelyben kifejezetten átmeneti szakemberhiányt jelölt meg okként – indította el az ún. kijelölési eljárást.

A hírre a főigazgató a következő tájékoztatást tette közzé a kórház weboldalán: „A sajtóban megjelent valótlan híresztelések miatt tájékoztatjuk a lakosságot, hogy a Kistarcsai Flór Ferenc Kórház II. Belgyógyászat – Angiológia, III. Belgyógyászat – Kardiológia, IV. Belgyógyászat – Gasztroenterológia és V. Belgyógyászat – Általános Belgyógyászat Nefrológiai részleggel osztályain a betegellátás továbbra is teljes kapacitással folyik.”

A témában a Telex megkereste az Országos Kórházi Főigazgatóságot, és a szervezet szerint a betegellátás biztonságban van. „A kórházban az ellátásra jelentkező diabetológiai betegek nagy száma miatt jelenleg a belgyógyászati osztály megerősítése zajlik diabetológiai profillal. Tévesen jelent meg, hogy három másik belgyógyászati osztály (angiológia, kardiológia és gasztroenterológia) csak erősen csökkentett kapacitással tud működni (...) A valóság az, hogy nem három, hanem másik négy belgyógyászati osztály (angiológia, kardiológia, gasztroenterológia, általános belgyógyászati osztály) teljes kapacitással működik. Az endokrinológia és a diabetológiai osztály részben az átszervezés miatt ideiglenesen szünetel. Az endokrinológiai szakma alacsony fekvőbeteg-ellátás igényű, a szakma súlypontja áthelyeződött a járóbeteg-ellátásra, ami a továbbiakban is zavartalanul működik endokrinológiai és pajzsmirigy szakrendelés formájában a kistarcsai Flór Ferenc Kórházban.”

A főigazgató „helyesbítő” reagálása dr. Kunez Zsombor szerint úgy értelmezhető, hogy feltehetően a kérelmezést követően, a hír publikálása után máshonnan a kórházba átmenetileg kirendelt orvosokkal állt helyre a korábbi állapot. Az endokrinológiai és a diabetológiai osztály leállítását sem a kistarcsai főigazgató, sem az Okfő nem cáfolta, ám utóbbi szerint ez csak átmeneti jellegű. Igaz, az nem derült ki, hogy az ideiglenes állapot mennyi ideig tart. Viszont az is tény, hogy a közreadott dokumentumok szerint az NNGYK kijelölte a kistarcsait „helyettesítő” intézményeket fekvőbeteg-ellátásra az endokrinológiai, diabetológiai, nefrológiai, angiológiai, phlebológiai, lymphológiai, kardiológiai, gasztroenterológiai területeken, és ennek hatálya visszavonásig érvényes. (Az október eleji lapzártakor még nem jelent meg a visszavonó rendelkezés – a szerk.)

Mindenesetre azon szadaiak, akiket valamelyik ellátás érint, a kistarcsai kórházban informálódhatnak, hogy pontosan hol fogadják őket, hiszen az NNGYK a kórházat kötelezte erre a tájékoztatásra. **RF**

ÚJ TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG ALAKULT

A szadai képviselő-testület legutóbbi döntése értelmében új grémium felügyelettel a szadai közösségi értékekre.

A még 2013-ban létrejött Helyi Értéktár Bizottság a megalakulását követően pár évig működött, a kötelező üléseket összehívta, valamint a Szada-könyvek kiadásával is foglalkozott. Az elmúlt években azonban már nem végzett érdemi tevékenységet, azonban igény mutatkozott egy aktív, Szada értékeivel részletesen és átfogóan foglalkozó új bizottság létrehozására és működtetésére. Ennek megfelelően az önkormányzat képviselő-testülete szeptemberi tanácskozásán visszavonta a Helyi Értéktár Bizottság létrehozásáról szóló 118/2013. (IX. 12.) KT-határozatát, és hatályon kívül helyezte a korábbi bizottság tíz évvel ezelőtti szervezeti és működési szabályzatát.

Helyette – települési értéktár létrehozása érdekében – a testület 2023. október 1-től működő új, négytagú Települési Értéktár Bizottságot alakított, meghatározva annak szmsz-ét is. Az új bizottság tagjai: a Tájház mindenkorai szakmai vezetője, a Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtár mindenkorai intézményvezetője, a nagyközség mindenkorai polgármestere és az általa delegált személy.

AP

HELYI KULTÚRA

Szüreti sikerkönyvek

Sok új könyvvel és egyéb szolgáltatásokkal várja a könyvtár a régi és az új olvasókat. A szüreten nagy sikert arató, Erdélyt és Hargita megyét bemutató néprajzi és helytörténeti könyvek is megérkeztek, de saját részre is rendelhetők. A részletekért érdeklődjön a könyvtárban vagy online felületeinken.

Az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozat részeként október elején megrendezett „Gyógyító könyvek – gyógyító kapcsolatok” elnevezésű könyvkiállításunkat és a már megszokott őszi könyvvásárt újra nagy érdeklődés övezte.

Könyvajánló

Kate Atkinson:

Élet az élet után

(Geopen, 2023)

Mi lett volna, ha? – szól a gyakorta forgatott kérdés. Atkinson könyve is épp ezzel a gondolattal játszik, miközben magával ragadó képet fest a világháborúk által sújtott angol társadalomról. Főszereplője egy gyermek, aki a tengerparton játszik; egy kamasz

lány, aki épp első szerelmét és csalódását éli át; egy dolgozó nő, aki a bombák elől a pincében keres menedéket; egy háziasszony, akinek férjével való konfliktusai töltik ki életét; egy ápolónő és még sok más karakter, akik mind egy nő életét, szenvedéseit, megmenekülését és örömeit hivatottak elmesélni, és akik gyakran csak egy-egy döntésükben különböznek egymástól...

Tekinthetünk az egyes történetekre külön novellaként is, vagy úgy, hogy az író nő számtalan lehetőséget tár elénk, újra és újra feltéve a kérdést: mi lett volna, ha?

Atkinson regénye izgalmas, felpezsdítő, ugyanakkor búskomor, nemegyszer tragikus jeleneivel mély együttérzést vált ki olvasójából, laza időszervezetével és egymásba fonódó történetszálaival a mágikus realizmus határait súrolja, mégsem valami fantasztikus, hanem nagyon is hétköznapi témá-

NYITVATARTÁS

Hétfő: 9–15 óra,
Kedd: 11–17 óra
Szerda: 12–18 óra,
Csütörtök: 9–15 óra,
Péntek: 9–15 óra

ELÉRHETŐSÉGEINK:

www.szadafaluhaz.hu
szadakonyvtar@gmail.com
Bagolyvár Könyvtár
Facebook-oldal
+36 28-503-180,
+36 70-19-99-571

kat feszeget. Szeretettel ajánlom mindenkinek, aki kedveli a kalandot, romantikát, az életrajzi műveket és a történelmi regények néha kissé misztikus hangulatát, ugyanakkor nem rémítik el a háború hétköznapi szörnyűségei sem.

Összeállította:

Juhász Vivien könyvtáros

FALUHÁZI PROGRAMOK

Kis csoportos foglalkozások a Faluházban. A csoportokba a jelentkezés folyamatos, bővebb információ a Faluház elérhetőségein.

HÉTFŐ

15⁰⁰–17⁰⁰: **Nyugdíjasklub**

15³⁰–16³⁰: **Akrobatikus rock & roll (ovis)**

16³⁰–17³⁰: **Akrobatikus rock & roll (iskolás)**

16⁰⁰–17³⁰: **Szadai Családi Klub**
(havi egyszer)

17⁰⁰–20³⁰: **JátSzada társasklub**
(havi egyszer)

18³⁰–19³⁰: **Salsation**

KEDD

15³⁰–16³⁰: **Zenevi foglalkozás**

16⁰⁰–16⁴⁵: **Maczika (ovis) néptánc**

17⁰⁰–19⁰⁰: **Népdalkör (kéthetente)**

18⁰⁰–19⁰⁰: **Aerobik**

SZERDA

9⁰⁰–9⁴⁵, 14⁰⁰–14⁴⁵: **Női torna (havi váltásban)**

15³⁰–16³⁰: **Akrobatikus rock & roll (ovis)**

16³⁰–17³⁰: **Akrobatikus rock & roll (iskolás)**

17³⁰–18³⁰: **Színházikó csoport**

CSÜTÖRTÖK

09¹⁵–10⁰⁰: **Zeneölcsi foglalkozás**
(3 éves korig)

13⁵⁰–14⁴⁵: **Meseszövőde Mikó Mártival**

17⁰⁰–18⁰⁰: **IAIDO (bejelentkezés szükséges)**

18⁰⁰–19⁰⁰: **Aerobik**

A művelődési ház részletes programja a Facebook-oldalon megtalálható. A rendezvény- és színházterem is bérelhető, akár folyamatos szakkörök, családi rendezvények, esküvők megtartásához.

Érdeklődés: info@szadafaluhaz.hu

Ki megy? Ki marad?

A pedagógusokat érintő új státusztörvény szerint nekik idén szeptemberben nyilatkozniuk kellett arról, hogy maradnak-e az abban megállapított új munkajogi jogviszonyban vagy sem. Hogy mennyi szadai tanárt érintett ez a változás, sajnos (egyelőre) nem derült ki.

A 2023/24-es tanév kezdete előtt jelent meg az idén július 4-én elfogadott új pedagóguséletpályatörvényhez (közkeletű nevén: státusztörvény) kapcsolódó végrehajtási rendelet. A Belügyminisztérium (BM) augusztus végi közleménye szerint a törvény megalapozza a pedagógusok további jelentős béremelését, az ehhez szükséges forrás nagy részét a Magyarországnak járó uniós források kifizetése biztosítja majd.

A BM szerint emellett a kormány 2024. január 1-jétől hazai költségvetési forrásból is további legalább 10 százalékos bértömeget biztosít a pedagógusok béremelésére. A rendelet rögzíti, hogy 2024. január 1-jétől a pályakezdő gyakornokok illetménye havi 440 000 forintra emelkedik, és ezt a szintet valamennyi pedagógus illetményének meg kell haladnia. „Ezen túl azonban a rendelkezésre bocsátott bértömeg felosztására az igazgatók tesznek javaslatot, ami egy újabb lépés a teljesítményalapú bérezés bevezetése felé” – írta a BM.

A 180 paragrafusból álló törvényt és a 136 paragrafusból álló végrehajtási rendeletet eltérően értelmezi a tárca (a kormány) és a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete (PDSZ). Sommásan: előbbi szerint a jogszabályok jobb általános munkafeltételeket teremtenek a pedagógusoknak, mint az eddigi közalkalmazotti jogviszony, és rendezik a méltatlanul alacsony tanári fizetéseket, utóbbi szerint erőteljes jogkorlátozásokat jelentenek, például szigorúbb fegyelmi eljárásokat, könnyebb átvezényelhetőséget, miközben az előmenetel és a bérezés nem nő arányosan a ledolgozott évekkel. A PDSZ szerint semmi garancia nincs a béremelésre, sem most, sem pedig 2024 januárjától. A státusztörvény és a végrehajtási rendelete ugyanis csak az egyes fokozatokhoz rendelt alsó határ betartását írja elő.

A törvény egyik legfontosabb rendelkezése szerint 2023. szeptember 15. és

szeptember 29. között a pedagógusoknak nyilatkozniuk kellett arról, hogy maradnak-e az új jogviszonyban vagy nem. Aki nem kívánt a státusztörvény hatálya alatt tanítani tovább, annak október 31-ig kell dolgoznia, novemberben 29-ig tart a felmentési ideje és november 30-án szűnik meg a jogviszonya. Tehát egy hónapot nem kell ledolgoznia, de fize-

ADOMÁNYOSZTÁS

Az idei tanévtől már nem az iskolaigazgatók, hanem elsősorban a Klebelsberg Központ dönt arról, elfogadhatnak-e magánadományt a tankerületi iskolák, sőt egyes esetekben arról is, hogy azokat mire lehet felhasználni – ez szerepel a június 25-én hatályba lépett, a Hivatalos Értesítőben megjelent belügyminisztériumi utasításban.

Az új szabályok értelmében a tankerületi fenntartásban lévő köznevelési intézményeknek és a tankerületi központoknak szánt bruttó kétmillió forint érték alatti adományokról a tankerületi központok vezetői dönthetnek. Ezalól kivételt képez, ha az adományozó természetes személy, civil szervezet, illetve nem belföldi önkormányzati vagy állami többségi tulajdonban lévő gazdasági társaság. Ha az adomány értéke meghaladja a bruttó kétmillió forintot, továbbá, ha az adományozó például természetes személy vagy civil szervezet, az adomány elfogadásáról a KK elnöke dönt. Ha például egy magánszemély úgy adományoz pénzt egy iskolának, hogy nem mondja meg, pontosan mire szánta, nemcsak annak elfogadásáról, hanem a felhasználásáról is a KK vezetője dönt az iskolavezetés helyett.

tik, és ezenfelül kap egy-, két- vagy háromhavi végkielégítést a ledolgozott éveivel alapján.

A fenti határidő lejártá után a következő kérdésekkel kerestük meg az állami iskolafenntartó Klebelsberg Központot (KK) (amiket egyúttal a Dunakeszi Tankerületi Központ is eljuttattunk):

- A Dunakeszi Tankerületi Központ-hoz tartozó iskolákban mennyi pedagógus jelezte a távozást és mennyi a maradást?
- Ezen belül a szadai általános iskolában mennyi tanár jelezte a távozást, illetve a maradást?
- A tankerületben milyen szakokat érint a távozás?
- Szadán milyen szakos tanárok távoztak?
- A távozókat tankerületi szinten és szadai szinten milyen módon helyettesítik, illetve helyükre azonos szakú tanárok mikor kerülnek?

A KK sajtóosztálya október eleji lapzártánkig sajnos egyik kérdésre sem válaszolt. Ha érdemi információkat közöl a szervezet, a témára ismét visszatérünk.

RF

KICSIK ÉS NAGYIK

A tanév elején a Margita Idősek Otthona lakói látogattak el hozzánk és köszöntötték elsőseinket néhány kedves szóval. Nem jöttek üres kézzel, egy-egy vidám, névre szóló könyvjelzőt adtak át számukra (fenti képeken). Hálásak vagyunk nagyon a figyelmességükért! Mi sem voltunk restek: az idősek világnapja alkalmából idén a 3. osztályos tanulói köszöntötték szívvel-lélekkel a szépkorúakat a „Kicsik és Nagyik” program keretén belül.

Október 2-án a Margita Idősek Otthonában élők-

nek, október 10-én a Faluházban a nyugdíjaskörnek adtuk elő kis műsorunkat, melynek lényege az idősek iránti tisztelet kinyilvánítása volt. Néhány verssel köszöntöttük meg eddigi áldozatos munkájukat, amellyel ránk bízták a jövő építését.

A programnak köszönhetően az idei tanévben többször is alkalmuk lesz a harmadikosoknak tanulni tőlük. Remélhetőleg ezen az eseménysorozaton szerzett tapasztalatok is segítik a diákokat a felnőtté válásban.

Nyerges Rita pedagógus

Közös bemelegítés is volt a sportnapon

Diáksportnapi versengések

Idén is megrendeztük iskolánkban a Magyar Diáksport Napját. Szeptember 29-ére változatos programokat állítottunk össze, hogy igazán emlékezetessé tegyük gyermekeink számára ezt a napot.

A programot dr. Kiss Gergely háromszoros olimpiai bajnok vízilabdázó nyitotta meg. Köszöntőbeszédében felhívta tanulóink figyelmét a mozgás, a tanulás és az egészséges táplálkozás jelentőségére. Arról is beszélt, hogy nagyon fontos a kellő pihenés és alvás a jó teljesítmény eléréséhez.

Ezután közös bemelegítés következett **Hollósy Máté,**

egykori tanulóknak vezetésével. Majd az osztályok negyedórás beosztásban mentek helyszínről helyszínre, ahol változatos, az egész osztályt egyszerre megmozgató csapatjátékokban (például kosárlabda, kötéllhúzás, zsinórlabda, foci, kidobó) vettek részt. Ezen a napon lehetőségük volt asztaliteniszben versengeni és hiphoptáncot is járni.

Kurdi Krisztina pedagógus

Csak a zene volt

A Szadai Székely Bertalan Általános Iskola is megrendezte a zene világnapját. A nap indításaként **Tóth-Fehér Enikő** énekelt a Csínom Palkó című

népdalt, illetve rövid ismertető hangzott el a világnapról.

Első és második szünetben néhány gyerek saját énekét felvételről, illetve klasszi-

kusokat hallgathattuk meg az iskolarádióban. Harmadik és negyedik szünetben **Péter Tóth Áron** 5. a osztályos tanuló népi furulyán játszott, amire az udvaron táncoltunk, kánonokat énekeltünk. A szünetek közti zenék István király: Koppány vezér, Mes-

siás–Halleluja kórus, Palo: Salsa zene voltak.

Köszönjük a lelkes közreműködést a részt vevő kollegáknak, a velünk táncoló, éneklő gyerekeknek és azoknak, akik a felhívásainkra a felvételeket beküldték!

Tóth-Fehér Enikő pedagógus

Szüreti tánccal kedveskedtek a szadaiaknak

Szüreti sokadalom az óvodában

A nyár után megindult az igazi nyüzsgő élet az óvodában. Az óvó nénik szeretettel fogadták a régi ovisokat és az újonnan érkező kiscsoportosokat is szeptember elején.

A visszatérés, beszkolás ismét kihívás elé állította a gyerekeket, szülőket és pedagógusokat egyaránt. A hosszú nyári szünet után a közösségi szokások, szabályok kialakítására, felelevenítésére került sor ebben a hónapban.

A legnagyobb, legnehezebb feladat a legkisebbekre várt, hiszen az otthon melege után többen először kerülnek nagyobb létszámú gyermekközösségbe, szép lassan leválva a családról, édesanyjáról hosszabb-rövidebb időre. A beszkoltatás folyamatosan, lépésről lépésre történik, amíg a szükséges biztonságérzés kialakul, hogy boldog, vidám kisóvadás válhasson belőlük. Sok odafigyeléssel, szeretetteljesen, mesék, versek, ölbéli dúdolók segítségével szoktattuk ahhoz a hároméveseinket, hogy a családtól távol is jól érezhetik magukat.

A napos, szinte nyárias meleg időt kellőképpen kihasználták a csoportok, sétálni és kirándulni is eljutottak (pl. a jászberényi állatkertben volt a Mókus és a Nyuszi csoport), de az udvaraink is gyermekzsivalytól lettek hangosak.

Az őszi jeles napjaink megünneplésének keretében a szüreti népszokással is találkozhattak óvodásaink, hiszen mindkét épületben átélhették a gyerekek a mustké-

szítés hangulatát, folyamatát. A mai kicsiknek ritkán van alkalmuk ilyen látni, részt venni benne. Szerencsések vagyunk, hiszen a szürethez kapcsolódó események szép hagyományként élnek Szadán tovább.

A falut körbejáró lovas kocsin a Napocska csoport óvodásai utazhattak, hívogató dalos-táncos műsorukkal járták körbe Szadát. A Székely-kertben lévő falusi szüreti mulatságon összegyűlt a falu apraja-nagyja. Nemcsak a felnőttek, hanem óvodásaink is büszkén szerepeltek a nagyszínpadon, ahol a Pillangó csoport táncos lábú gyermekei mutathatták be énekes-táncos dalfűzésüket. Az óvodában nálunk is hagyománnyá vált a szüreti mulatságok rendezése, már napokkal az esemény előtt szüretelés dalokat énekelünk, verselünk. Sajnos szőlőtöke hiányában a szüretelést csak elmesélni, képekről nézegetni tudtuk. Bemutattuk a régen használatos szüreti eszközöket (puttony, daráló, szőlőprés). A gyerekek által hozott szőlőt közösen leszemeztük, amit a dadus nénik le-daráltak, lepréseltek, majd a friss szőlőlét (mustot) meg is kóstolhatták.

A néphagyományok és népmese napja keretein belül lehetőségük volt a gyerekeknek – újra – *Czibula Pál* népi fajátékait kipróbálni az óvoda udvarán. Ezt sosem lehet megenni! Annál is inkább, mert nemcsak esztétikus, óriási, színes játékok ezek, hanem mindig van köztük egy-egy új is. Köszönet érte az óvoda alapítványának! *Simonné Horváth Anikó* óvónő segítségével pedig olyan népi játékokat tudtunk kipróbálni, melyeket a régi időkben játszottak a gyerekek az udvaron.

Másnap csoportjaink meghívást kaptak a Tájházba, ahol megismerkedhettek a régen használt tárgyakkal, bútorokkal és a népviselettel. Ámulattal nézték a kiállítást, nehéz volt megállni, hogy ne tapogassák, fogdossák meg azokat.

A Faluház jóvoltából papírszínházi meseelőadásra is sor került ezen a napon, a gyerekek magyar népmesét hallgathattak *Benedek Elek* születésnapjára emlékezve.

Kovácsné Lesták Szilvia
óvodapedagógus
(Pillangó csoport)

Kellemes késő nyári időben kezdődött az új ovis év

Az érett termés tartalmazza a legjobb tápértéket

A szeptemberi II. Nyitott kapuk fényfesztiválon komoly érdeklődés övezte a Szadai Biokör, illetve a helyi biodinamikus közösségi kert bemutatóhelyét.

BŐVÜLT A DOBOGÓI KÖZÖSSÉGI CÉLÚ TERÜLET

Szada Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete döntése alapján a Dobogói Szabadidő Parkban – a piac melletti erdővel – 2,7 hektárra bővült a Szada Nova Nonprofit Kft. által gondozandó terület, mely első sorban sport-, kereskedelmi, közösségi és rekreációs funkciókat tölt be.

A Rózsa utca és a Napóra között elhelyezkedő, csapat-sportokra kiválóan alkalmas kaszált felületnek a kerékpárút felőli részét fákkal és cserjékkel ültetjük be. A terület (*fenti képen*) lehetőséget biztosít a Szadán, különösen a dobogói településrészen élők szabadidős tevékenységéhez, sportolásához.

Ezt a játszóterekre vonatkozó házirend szabályai szerint lehet használni, amelyet jól láthatóan helyeztünk ki. A nyitvatartási időt azonban külön érdemes hangsúlyozni a félreértések elkerülése érdekében: április 1. – szeptember 30. között mindennap 7-től 21 óráig, október 1. – március 30. között mindennap 7-től 18 óráig sport- és közösségi célokra egyaránt igénybe lehet venni.

A ligetes akácfacsoport mellett található a Napóra és az olasz náddal szemben lévő ágyás, amely élő virágokkal van beültetve. A nád közepi sziklában lévő ivókútból az év három melegebb évszákában bátran lehet kortyolni, valamint az öntözés is innen végezhető. A piac előtti,

mögötti szabad területek további fejlesztési lehetőségeket rejtnek, nagyobb szabadterei rendezvények helyszínül szolgálnak. A kaszálon és a köztisztasági feladatokon kívül leginkább a közösségi alkalmak logisztikai feladatai hárulnak a településüzemeltetésre.

A legnagyobb kihívást a területhez újonnan csatolt 16 800 négyzetméternyi közparkká nyilvánított, eddig elsődlegesen tűzifatermelési célt szolgáló erdő jelenti. Befejződött az erdészeti szakirányító szerv által előírt tisztítás. A lomboszat több év alatt, a fák megerősödésével újra összefüggő fedettséget biztosít. Ezalatt már lehet végezni a terület további tuskózási, tereprendezési, térszervezési és faápolási munkáit. Az előttünk álló tájépítészeti tervezésnél a rekreációs és közösségi funkciók mellett kiemelkedő a természetvédelmi, vízmegtartási és üzemeltetési szempontok előtérbe helyezése.

A parkosítás évtizedeken átívelő folyamata, melynek végeredményét talán csak az unokáink láthatják teljes szépségében – de alakulása, fejlődése évről évre nagy örömforrás lehet az organikus környezeti értékek kedvelőinek. Mindez elősegíti a jelen képviselő-testület gazdasági programjában meghatározott célkitűzések elérését, így a fejlődés iránya a „Szada, ahol élni jó!” – vezérelv marad.

Boros Gábor, a Szada Nova NKft. ügyvezetője

A természet kapcsolatrendszere túlmutat a Föld, a Hold és Nap szféráján. A biodinamikus mezőgazdaság, preparátumai segítségével, a kozmosz erőit be tudja vonni a speciális táplálék minőségjavítása érdekében. A nagy összefüggésekkel való együttélés tudatosítására szándékoztuk felhívni a figyelmet a szeptemberi II. Nyitott kapuk fényfesztiválon megtartott, a „Föld és a kozmosz közös tánca” című programunkkal. Művészeti és tudományos előadásaink, műhelyeink és beszélgetéseink (a fényről, a vízről, a táplálkozásunk és tudati fejlődésünk összefüggéséről) során nemcsak szadai, de az ország különböző részeiről érkezett érdeklődők csodálkoztak rá – az egyéb ökológiai módszerek mellett – a már több mint száz éve rendelkezésünkre álló tudásra is.

Aszadai önkormányzat támogatásával is megvalósult programon az ún. refraktómméterrel mért Brix-értékek (amelyet széles körben használnak a termésminőség mérésére) bizonyították: egyrészt azt, hogy bármilyen termelésből származik is az élelem, az érett termés tartalmazza a legjobb tápértéket, másrészt, hogy a Szadai Biodinamikus Községi Kertből hozott termékek magasabb értéket mutattak a más termelésből származókhöz képest. Azonban a Brix-érték csak kis keresztmetszetét mutatja a termelés többszintű eredményének. Például az élelmiszer tartalma és vitalitása – a gazdálkodás

AKADÁLY HELYETT

E témával szorosan összefügg a szadai temető 8-as parcellája mint ökotemetkezésre kijelölt hely. Ezzel az önkormányzat ugyan megtette az első lépést egy új típusú temetkezés felé, de a tényleges változás az országos szabályozás átalakítása után lehet – mivel a fővárosi közösségi költségvetésben egy budapesti ökotemető létrehozása is felmerült javaslatként, így az áttöréshez talán ennek létrejötte járulhat hozzá.

Nagy méretű síremlékek felállítása helyett közösen hozunk létre egy erdőt, egy ligetet, egy természetes élőhelyet, ahol a földre is úgy kerül a természet részévé váljon, a fenti élővilággal kapcsolatba kerüljön! Mert ugyan miért is lenne szükség arra, hogy bármilyen anyag vegye körül a föld számára szükséges „élesztő” erőket, ami a kozmoszsal összefüggő élő lüktetés akadály?

ökológiai fenntarthatósága – a talajminőség alakulásának szempontjai miatt is fontosak. Az élő föld, az élő talaj a kulcsa a vitalitással rendelkező tápláléknak. Élő csak élőből tud létrejönni. Éppen ezért is szívügye egy biodinamikus kertésznek, hogy minél kevesebb életet gátló anyaggal szennyezzük a földet... *Gombos Ilona (Szadai Biokör)*

A szeretet öt nyelve

Szeptemberben a Szadai Keresztény Szülői Kör vendégei voltak a Csillaggyertyafény Alapítvány munkatársai, Börönte Márta és Tagai Péter. Interaktív módon mutatták be a szeretet öt nyelvének hatékony használatát a „Szívtől szívig – dobókocka” segítségével.

A szeretetnyelv kifejezés dr. Gary Chapman amerikai antropológus-teológus nevéhez fűződik, aki a kommunikáció-pszichológia eredményeire alapozva fontos felfedezést tett: a szeretetközlés többféle csatornán át történhet, de mindenki csak azt az adást képes fogni, amelyre neveltetése közben, közvetlen környezete és személyes hajlamai hatására ráhangolódott. Ezért gyakran megtörténik, hogy a szeretett személy nem érzi, nem fogja fel, hogy a családtagja szereti őt. Sok családi kapcsolat szenved kárt emiatt. Pedig a megoldás egyszerű: fel kell ismer-

nünk és meg kell tanulnunk önmagunk és a másik szeretetnyelvét. A neves szakember szerint a szeretet öt nyelve a következő: testi érintés, elismerő szavak, minőségi idő (osztatlan figyelem), ajándékozás, szívességek (szolgálatok).

Börönte Márta a dobókocka öt oldalára e kifejezéseket írta fel. A kocka hatodik oldalára pedig az „első szeretetnyelvünk: a csend” került. Óvodás és kisiskolás gyermekek részére készített színes ábrák illusztrálják a kifejezéseket. (A felnőttek dobókockájának minden oldalán egy szív látható.) A szülői

kör programjának keretében a résztvevők kitöltötték a szeretetnyelv-tesztet, amely önmagukra vonatkozik. Bátorítást kaptak, hogy otthon a családtagjaikkal is tegyék meg ugyanezt. Ez az önismertet és a családtagok jobb megismerését célozza.

A „Szívtől szívig – dobókocka” többéves múltra tekint vissza. Használják számos nyelven, óvodákban, iskolákban, családokban, határon innen és túl. A szülői kör programján megismerhettünk tapasztalatokat, ötleteket a használatára vonatkozóan. Örömmel hallottuk, hogy a szadai óvoda egyik csoportjában is rendszeresen használják és betölti a megálmodója célját: „Tanuljunk meg egymás nyelvét, tanuljunk jól szeretni, hogy valóban átöllehesse egész életünket a kedvesség, az együttérzés, a szeretet ereje.” (Uzsalyné dr. Pécsi Rita ajánlása)

A szülői kör következő programja november 7-án, 18 órától lesz a református gyülekezet közösségi termében, a vendég Dányi Zoltán pár- és családterapeuta, a téma: teljesebb párkapcsolat, együtt fejlődés intimitásban és szexualitásban.

Pálinkás Ibolya

Női csendesnap a reformátusoknál

Szeptember 23-án reggel újra megtelt a szadai református templom udvara. Szadáról, Fótról, Órbottyánból, de még a Budapest-Fasori Református Egyházközségből is érkeztek asszonyok.

Az alkalmat (a képen) Sándor Andrea szervezte, ő köszöntötte az egybegyűlteket. Az ismerkedés, beszélgetés után Tóthné Pálúr Anna gitárt kézbe véve vezette az éneklést. Majd a kezdő áhítaton Somogyiné Ficsor Krisztina, a fasori gyülekezet lelkipásztora hirdetett igét.

A szolgálat fontosságára szólt: ahogyan Jézus is megálázta magát és szolgált az embereknek, úgy nekünk is szolgáló életben kell járnunk. Mint mondta, azzal lehet kifejezni, hogy Jézust követjük, ha cselekvő szeretettel szolgálunk Istennek, és segítjük a ránk bízottakat. Az áhítat után Ritter Ida mediátor tartott előadást a szolgálatról: beszélt az elfogadás és a szeretet fontosságáról, mert ezek nélkül nem lehet szívből szolgálni Istennek.

Az ebéd utáni első bizonyítékban Mucza Erika be-

szélt, hogyan vezette őt Isten, hogyan munkálkodott benne, hogy alkalmas legyen a szolgálatra, és hogyan munkálkodott általa, amikor beállt az Úr szolgálatába.

– Isten minket is hasznos és áldott emberekké tud tenni, ha figyelünk rá, ha hagyjuk, hogy formálja, alakítsa az életünket, a gondolkodásunkat. Ha beállunk Isten szolgálatába, sokak számára közvetíthetjük Isten szeretetét és áldását – mondta.

A második bizonyítékban Takács Judit azt osztotta meg, hogyan formálta Isten az ő hitét egy betegségen keresztül. Előtte is vallásos ember volt, Istent hatalmas, de távoli Úrként látta. A betegségében élte át, hogy ez a hatalmas Isten atyai szeretettel szereti őt, a tenyerén hordozza és segít neki. Isten ezt a súlyos betegséget is arra használta fel, hogy megmutassa az Ő atyai szeretetét. Meggyógyította őt, és azóta újult erővel, örömmel tesz bizonyosságot arról, hogy milyen csodálatos Istenünk van nekünk.

– Aki úgy szeret minket, ahogyan a szülők szeretik a gyermekeiket. Isten a legjobbat akarja nekünk, Ő a mi életünkben is a legjobbat tudja kihozni még a bajokból, betegségekből is – mondta.

Sándor Andrea záróáhitatával ért véget az alkalom. Mindközben a férfiak kint szolgáltak. Megterítették az asztalokat az ebédhez, finomságokat főztek és sütittek, majd ebéd közben felszolgáltak. Köszönjük mindenkinek, aki ideszánta az idejét, hogy ez a nap ilyen jól sikerüljön!

Sándor Levente református lelkipásztor

Élet, halál, örök élet

Így ősszel – a halottak napja időszakában – megérint bennünket az elmúlás gondolata. Ilyenkor többször megyünk ki a temetőbe.

Többször emlékezünk elhunyt szeretteinkre. És talán elgondolkodunk azon is, hogy mi lesz velünk, ha meghalunk.

Isten az élet Ura. Ő teremtette ezt a hatalmas világ-mindenséget. Ő alkotta az élő és az élettelen dolgokat is. Ő az élet forrása. Amikor az ember a bűn miatt elfordult Istentől, szörnyű dolog történt: bejött a világba a halál. Amikor az életet Istentől, az élet forrásától elszakadtunk, betette a lábát a világba a halál.

A halálról írók, költők, teológusok és filozófusok is sokat gondolkodtak, de mi magunk is tapasztaljuk, amit egy teológus, R. C. Sproul így fogalmazott meg: „A halál a legnagyobb probléma, amellyel az ember valaha találkozhat.”

Mindannyian tisztában vagyunk vele, hogy az életünk véges. Tudjuk, hogy meghalunk. Ez a tudás emberi mivoltunk része. De mi lesz utána? Lesz-e utána valami? Ha igen, akkor mi, hol, hogyan? Ez az, ami minden embert foglalkoztat, amire mindannyian keressük a válaszokat.

Ha megpróbálunk utána járni, nagyon sok választ hallunk a halál kérdésére.

1. A materialista gondolkodás azt hirdeti, hogy csak tested van. Amikor meghalsz, vége lesz a létednek. Mivel eszerint nincs lélek, ezért a halálunk pil-

lanatában mindenestől meghalunk. Talán még egy-két nemzedék emlékezni fog rád, de utána végleg feledésbe merül, hogy valaha éltél, hogy valaha itt voltál ezen a földön. Elporlad a tested, elporlad a fejfád, és a neved is végleg feledésbe merül. Ez egy elég szomorú forgatókönyv.

2. A spiritualizmus és a legtöbb keleti vallás éppen az ellenkezőjét hirdeti ennek. Szerintük a test csak egy szükséges rossz. Az ember valójában a lélek a test börtönébe zárva. Amikor meghal a test, az szerintük nem tragédia, hanem a „megváltás”, amikor a lélek végre kiszabadul a test börtönéből.

3. A keresztyén tanítás szerint az ember nem csupán test, hanem lélek is, de nemcsak a

lélek az ember, hanem a test is. Isten alkotott meg minket így. Megformálta a testünket a föld porából, és a saját lelkéből lehelt az emberbe halhatatlan lelket. A bűn miatt a test halandó lett, de a lélek a halál után tovább létezik. Aki hisz Jézusban, mint Megváltójában, az a halála pillanatában hazamegy a boldog örök életbe Istenhez. Aki kizárta Istent az életéből, az kizárta magát is az örök életből, és a halála pillanatában az örök kárhozatba kerül, amit pokolnak nevezünk. Isten mindenkit hív. Mindenkinek megadja a lehetőséget arra, hogy a mennybe, a boldog örök életbe kerüljön. Ezt mondja Jézus: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtak és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.” (Máté evangéliuma 11,28)...„mi

üdvözítő Istenünk... azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön, és eljusson az igazság megismerésére.” (1. Timóteus 2:3, 2:4). Azok a szeretteink, akik Jézusban hittek, de már meghaltak, ott vannak a mennyben az angyalokkal, a többi üdvözült lélekkel és Istennel örök boldogságban. Isten téged is hív, ha hiszel Jézusban, te is ott leszel a haláloed után.

A halál szétszakít. Elszakítja tőlünk a szeretteinket, és elszakítja a testet a lélektől. Fájdalmas és keserű. Isten reményt akar adni nekünk, mert a halál legjobb ellenszere a remény. Nekünk, akik hiszünk Jézusban, van reménységünk. Nem reménytelenül élünk, nem a semmibe készülünk, hanem haza a mennybe Istenhez. Pál apostol így beszél a halálról: „Mert nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség. ...vágyódom elköltözni és Krisztussal lenni, mert ez sokkal jobb minden-nél” (Filippi 1:21 és 1:23). „Tehát mindenkor bizakodunk... és inkább szeretnénk elköltözni a testből, és hazaköltözni az Úrhoz.” (2. Korintus 5:6–8)

Adja Isten, hogy a mi szívünket is ez a boldog reménység töltse be: Aki hisz Jézusban, ha meghal is él (János evangéliuma 11:25). Adja Isten, hogy ezzel a reménységgel tudjunk kimenni szeretteink sírjához is, és ezzel a reménységgel tudjunk a saját halálunkra előre nézni. Van örökélet, mert Jézus megszerezte azt nekünk! „...a mi Üdvözítőnk, Krisztus Jézus... megtörte a halál erejét, és az evangélium által világosságra hozta az elmúlhatatlan életet.” (2 Timóteus 1:10).

Sándor Levente református lelképásztor

Impresszum

SZADA ÖNKORMÁNYZATÁNAK ingyenes tájékoztató lapja

Főszerkesztő: **Raffai Ferenc**, tel.: 06-30/202-5135,

e-mail: szerkesztoseg@szada.hu

Önkormányzati hírek, fotók: **Andó Patrik** • címlapfotó: **Lethenyi László**

Kiadó: **Szada Nova NKft.**, Felelős kiadó: **Boros Gábor**

Honlap: www.szada.hu

Nyomdai előkészítés: **Juhász András** • Olvasószerkesztő: **Veréb Eta**

Hirdetésfelvétel: **Szada Nova NKft.**, tel.: 06-28/200-602

2111 **SZADA**

Nyomda: **Pauker Nyomdaipari Kft.**, 1047 Budapest, Baross u. 11.

Felelős vezető: **Vértes Dániel**

Megjelenik minden hónap második felében 2600 példányban. ISSN: 2060-1115

A következő lapzárta időpontja: 2023. október 30.

A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy a beküldött írásokat a tartalom lényegi megváltoztatása nélkül, szerkesztett formában közölje. A lapban megjelent cikkeket a Kiadó írásbeli engedélye nélkül másolni, a lapot utánnymolni, sokszorosítani tilos. A lapban megjelenő hirdetések tartalmáért a Kiadó nem vállal felelősséget.

A mindennapi sportolás lehetősége

„Sport egy életen át!” mottóval a sportért felelős államtitkárság a Nemzeti Sportügynökség (NSÜ) közreműködésével elindította a Sportoló Nemzet Programot, melynek célja, hogy minél több gyereknek és felnőttnek váljon élete részévé a sportolás.

Schmidt Ádám sportért felelős államtitkár szeptember végi sajtótájékoztatóján hangsúlyozta, nem az emberek gondolkodásmódját szeretnék megváltoztatni, hanem az a fontos, hogy megteremtsék a feltételrendszert ahhoz, hogy mindenki számára elérhetővé váljon a sportolás, és a mozgás könnyen beilleszthető legyen a mindennapi életvitelükbe. Az államtitkár szerint a program három alappillére, hogy a

sportegyesületeket megnyissák a nagyközönség előtt, növeljék a Nemzeti Sportügynökség (NSÜ) által üzemeltetett sportlétesítmények kihasználtságát, valamint bevezetik a Sportoló Nemzet Klubkártyát, amelyek kiváltói október elejétől kedvezményesen léphetnek be számos sportlétesítménybe, illetve vásárolhatnak belépőket különböző sporteseményekre.

Schmidt Gábor sportigazgatási és -fejlesztési ügyekért felelős helyettes államtitkár kiemelte: az a fontos, hogy a programon keresztül az emberek olyan élményekben részesüljenek, amelyek hatására egy életre elköteleződnek a sporttal. Hozzátette: ennek érdekében az egyesületeken kívül az edzőkkel és a testnevelő tanárokkal is együttműködnek abban, hogy a klubok létesítményeit, valamint az iskolák tantermeit a tanrenden kívül a közösségi sportra is használni lehessen. Az államtitkárság feladata ebben a koordináció és a kommunikáció.

Deutsch Tamás, a fő együttműködő partner, a Sportegyesületek Országos Szövetségének (SOSZ) elnöke beszámolt arról, hogy szervezésükben, az Európai Sporthét keretében több mint 80 egyesület nyitotta meg kapuit, és a több mint 100 helyszínen 32–34 ezren vettek részt a programokon. Hozzáfűzte: a SOSZ maximálisan támogatja Magyarország történetének legnagyobb sportolást népszerűsítő programját, hiszen a legfontosabb, hogy a sportolás lehetőségét teremtsék meg a sportolni kívánók számára. Egyúttal bízik abban, hogy a programokon részt vevő fiatalok (képeken) között akadnak majd olyanok, akik később a versenysportban is eredményesek lesznek.

A programról, a klubkártya kiváltásának módjáról, az igénybe vehető létesítményekről, illetve a partner sportegyesületekről a **sportolomenzeta.hu** weboldalon lehet részletesen tájékozódni. **forrás: MTI**

KOCKAKIÁLLÍTÁS LEGÓALKOTÁSOKBÓL A SZADAI FALUHÁZBAN

2023. NOVEMBER 17-19.

RÉSZLETEK HAMAROSAN!

- egyedi alkotások
- történelmi és filmjelenetek
- legóbörze

A Brickmasons LEGO Club egy fiatal hazai alkotóközösség, melynek tagjai magas színvonalon és széles repertoárban öntik kockákba elképzeléseiket. A mesék és a fantázia világától egészen a történelmi terepasztalokig minden korosztály számára érdekes látnivalókkal, egyedi ötletekkel készülünk. Kiállításainkról nem hiányozhatnak a játékok sem, így garantáltan élményekben gazdag időtöltést biztosítunk a család minden tagja számára. Eseményeinken a látogatók az építőkkel is találkozhatnak, így akár személyes eszmecsere is lehetőség nyílik egy-egy alkotás kapcsán.
Tarts velünk legközelebb is!

NOVA
novakoncept.hu

Építőipari cégünk **kömvés és segéd munkás** kollégákat keres főállású munkakörbe Szadáról és vonzaskörzetéből.
15 éve végzünk kivitelezési munkálatokat Budapesten és Pest megyében.
Várjuk jelentkezéseket!
Telephelyünk: 2112 Veregyház, Hajó u. 14.
Érdeklődni lehet: +36-30/964-3077

MEGNYITOTTUNK!

SZOLGÁLTATÁSAINK:

- Teljes Külső-Belső takarítás
- Kárpit tisztítás
- Bőrtisztítás-ápolás
- Polírozás
- Fényszóró polírozás
- Waxolás
- Motorkozmetika
- Ózonos fertőtlenítés

FAVORIT AUTÓKOZMETIKA

Cím: 2111 Szada, Margita utca 50/a

Szeretettel várjuk minden kedves leendő ügyfeleinket!

DROZDIK BÉLA
ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ

+36 30 352 3180
drozdikb@gmail.com
dbterv.hu

ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK TERVEZÉSE,
ENGEDÉLYEZTETÉSE,
FELTÖLTÉSE ÉTDR RENDSZERBE

HELYSZÍNI FELMÉRÉS, LÁTVÁNYTERV, UTCAKÉP
KÉSZÍTÉSE, TANÁCSADÁS ÉS ESETI SZAKVÉLEMÉNY

SZOMSZÉDOK és BARÁTOK

IVANCSICS ILONA és ÁBRAHÁM EDIT

vidám időutazása

HELYSZÍN: SZÉKELY BERTALAN MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
(2111 SZADA, DÓZSA GYÖRGY ÚT 63.)

2023.10.25. 18:00

JEGYÁRAK: FELNŐTT 2.000.-FT, DIÁK/NYUGDÍJAS: 1500.-FT.

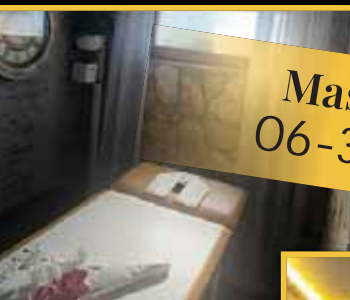
A rendezvény az országos kormányrendelettel megfigyelhető, éppen aktuális léteghathatósági szabályok betartásával kerül megrendezésre.

MEGNYITOTTUNK!

**NB BEAUTY
SZADA**

*Egy kis kényeztetés
mindenkinek jár!*

Masször: Benett
06-31/784-8336

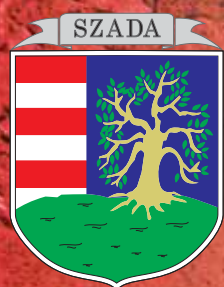

Fodrász: Norbi
06-70/859-2331

Szada, Korizmics utca 106.

MEGHÍVÓ

SZERETETTEL MEGHÍVJUK
ÖNT ÉS CSALÁDJÁT

2023. október 23-án 10 órára

az 1956-os forradalom és szabadságharc
tiszteletére rendezett nagyközségi
megemlékezésünkre a Faluházba.

ÜNNEPI KÖSZÖNTŐT MOND:

Pintér Lajos, Szada Nagyközség polgármestere

ÜNNEPI BESZÉDET MOND: **Dr. Borvendég Zsuzsanna** történész

Ünnepi műsort ad a **Gödöllői Fiatal Művészek Egyesülete**
„Ez az otthonunk...” címmel.

FELLÉPŐK: **Izsó Boglárka, Monori Dominik, Géczy András, Tömpe Gábor**

ÖSSZEÁLLÍTOTTA ÉS RENDEZTE: **Dr. Horváth Zoltán**

KOSZORÚZÁS

a Faluház előtti
emléktáblánál

Szada
ahol élni jó

EMLÉKEZZÜNK EGYÜTT!
Mindenkit szeretettel várunk!